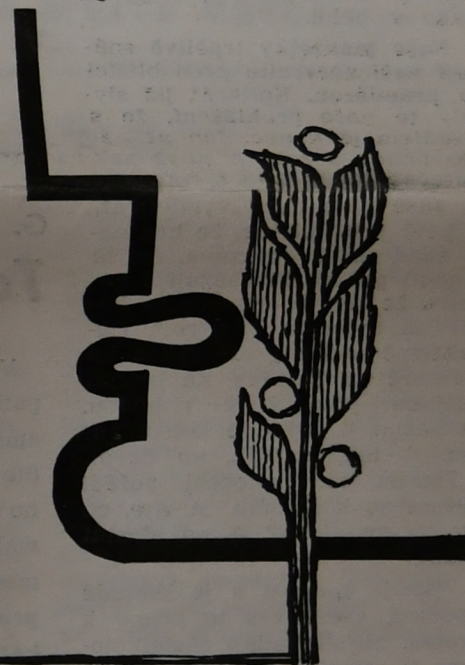

ZPRAVODAJ ÚPICE '74

Číslo 3 • VYDÁVÁ ORGANIZAČNÍ VÝBOR FESTIVALU • DUBEN

BUĎTE

VÍTÁNI

FESTIVAL „ÚPICE '74“ 21. — 27. DUBEN 1974

Naše manželky

Jaké jsou? No, prostě báječné. Být manželkou herce - ochotníka, to samo o sobě je životní kříž, předznamenání trvalých útrap.

Vy všichni, kteří přijdete občas, nebo chodíte pravidelně se na nás do divadla podívat, nevíte, kde ten náš zápal vzniká, kdo ho rozdmýchává a udržuje. Snad tak nějak, jako kdysi na bájném Olympu. A ONY jsou právě těmi bohyněmi, které tomu ohni slouží, které jej pomáhají udržovat. Někdy skrytě, jindy zjevně, ale vždy obětavě a bez nároku na poděkování a uznání. Mají svoje povolání, odpovědné a vyčerpávající, rodinu, domácnost. Je pro ně však samozřejmé, že přímo ze zaměstnání, aniž bychom se pozdravili s rodinou, spěcháme na zkoušku, na nácvik nové hry, že se vracíme, když už všechno spí. O zážitcích a prohrěscích svých dětí se dovídáme ze strohé korespondence na vytrženém listu ze sešitu. Podaří-li se nám domluvit se o nutných rodinných opatřeních, událostech v zaměstnání či v domě telefonicky, je to úspěch. Ale pořád jako v běhu.

Naše manželky trpělivě snášejí naši nervozitu před blížící se premiérou. Kolikrát již slyšely to naše prohlášení, že s divadlem je konec. Jen ať někdo přijde s rolí. A když pak skutečně ten někdo s rolí nejde, zase nám musí vymlouvat, že jistě ještě přijde, že hra není snad ještě obsazena, že se s námi počítá. Přicházejí s nápady, že ten či onen by se hodil na tu nebo onu roli. Objektivně posoudí váš výkon na některé ze zkoušek, na kterou přijdou jako čistě náhodou. A vezmi ji pořádně kolem pasu. A ten polibek, no dovol. „Prosím tě, nehopsej pořádk! Přece se k ní měj!“ A víte, co to je za slova? A od vlastní ženy?

Jste-li unaveni a je škaredé počasí, svádí vás to přímo k tomu, abyste raději zůstali doma u televize či pěkné knihy. Žena vás však žene ven. „Všichni přece čekají, tak spěchej.“

Jsou i takové, které vám pomohou s inspicí, návrhem scény, napovídají a dokonce mezi tím vším pořídí učesat i členky souboru před vystoupením. Ztrácíte-li již naději, když nemoc řádí v souboru (a to podle všech pravidel tak dva týdny před premiérou), když někteří nemohou pro mimořádné směny dodržet rozpis zkoušek - pak jsou andělé strážní za vámi, vedle vás a udržují dobrou náladu, třeba jsou zrovna po prádle nebo si připravují referát na schůzi, či opravují úlohy některého z dětí. Od nich se dovídáte, že bude zase čtvrtletí a že s prospěchem syna či dcery to není valné, ale že se na to podívají.

Drží vám palce, a to herecké „Zlom vaz“ je tak upřímné a posilující. Radují se s vámi z úspěchu a omlouvají nějaký ten nedostatek, který se objeví, ujišťují vás, že diváci nic nepoznali.

Proto, zavírá-li se opona za posledním dějstvím, cítíme, že ten potlesk patří také jim, i když tu s námi v záři reflektorů zrovna nestojí...

Inscenace Luigiho srdce od Ivana Bukovčana bude 26. 4. uzavírat celou úpickou přehlídku.

G. GAMBARO Tábor

V provedení souboru ZK SVIT Gottwaldov patří toto představení ke špičce inscenací amatérských souborů. Na souboru je vidět dlouholetá tradice soustavného a cílevědomého vedení i spolupráce s profesionály (s gottwaldovským divadlem — konkrétně s K. Semerádem, který je režisérem i autorem výpravy). Náročný text, s kterým si herci dokáží poradit bezprostředními hereckými výkony, z nichž zůstává v paměti skutečně vynikající výkon Zdeny Dubanské, představitelky Emy. Umělecké zvládnutí hry i ideové vyznění inscenace je dostatečným důvodem k zařazení souboru na tuto přehlídku.

B. BAJDŽIJEV Duel

inscenaci Bajdžijevovy hry Štěstí pod názvem DUEL. Výsledkem dobré práce režie i herců, z nichž nejvěrněji působí postava Nazí, je velmi kultivované představení s dobře zvládnutou stavbou celé inscenace. Současně zde musíme připomenout obětavost souboru, který na poslední chvíli vyhověl přání

pořadatelů a zaskočil za soubor Hrušovských chemických závodů z Ostravy, které pro omezení jednoho z hlavních představitelů nemohl do Úpice přijet. Současně se omlouváme celému souboru za to, že vzhledem k této záměně bylo málo času na opatření dostatečného množství propagačního materiálu z jejich inscenace. Proto se ve festivalové výzdobě Úpice ani ve festivalovém katalogu neseťkají se záběry z DUELU v jejich nastudování.

O. ZAHRADNÍK Sólo pro bicí (hodiny)

Soubor splňuje základní ideu hry, vytváří dobrý kontrast duchovního i citového života světů dvou různých generací. Protože postavy starších jsou obsazeny poměrně mladými herci, vzniká v představení nebezpečí tzv. přelustrování fyzických charakterizačních znaků na úkor významového poslání postav. Herecké a především režijní rezervy jsou v posledním dějství, kde příběh nabývá symbolických významů. Tady soubor musí vytvořit větší napětí a rozšířit obraz kontrastu obou světů — přítomnosti i minulosti.

Plakát je součást reklamy

Součástí reklamy každé závažnější společenské akce je tzv. ideový plakát. To je dostatečně známá věc. Málokdo si však umí představit, co takový plakát dá práce, než může zazářit na vývěsní tabuli...

Plakát je tedy konečně hotov a pořadatelé ho pošlou na příslušné instituce, které se zabývají jeho vylepením v jednotlivých městech a vesnicích. Kolektiv organizátorů festivalu „ÚPICE 74“ měl nejlepší úmysl předložit čtenářům vývěsních tabulí plakát, který by názorně charakterizoval zaměření a cíl festivalu. Z předložených návrhů byl vybrán plakát výtvarníka A. Wagnera, ze kterého byl vzat i hlavní symbol pro ostatní reklamní materiály.

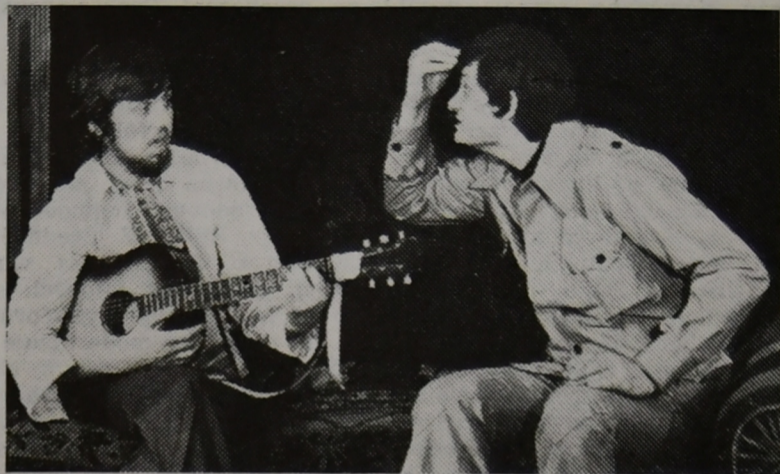
Po rozeslání plakátů téměř do celé republiky jsme si asi po týdnu udělali takovou malou kontrolu ve svém blízkém okolí, jak se s tímto výtvarným dílem nakládá. V Úpici se ob-

jevil na každém nároží, v každém výkladě. V okolních vesnicích však nedopadla kontrola zrovna nejlépe. Kupříkladu v Malých Svatoňovicích byl vylepen pouze jediný a přes něj vtipný lepič umístil ještě malou pozvánku na 100 jarních km. Ne lépe tomu bylo ve Velkých Svatoňovicích. V Suchovršíčích nebyl plakát vylepen ani jeden, ve Rtni v Podkrkonoších jeden, krom toho vývěsní tabule zde již dávno zapomněla, čemu měla původně sloužit a dělala spíše dojem otrhané knihy. V Havlovicích nebyl vylepen žádný. Jedině v Libňatově a Batňovicích zasláné plakáty skutečně vylepili. A to jsme jmenovali jenom tzv. spádové obce, s jejichž divác-

kou účastí se v Úpici nejvíce počítá. Přitom se o této významné akci zdejší lidé zřejmě dovědí „pouze“ z ústředního tisku, rozhlasu nebo televize.

Poznámka na závěr:

Teď čekáme, zda nám přijdou účty za vylepení nevylepených plakátů. Je však škoda, že ťblik práce i financí (vždyť náklady na jeden plakát činily 4—5 Kčs) přišlo nazmar díky nezodpovědným lidem na zodpovědných místech.

Komedie A. Vampilova STARŠÍ SYN v podání souboru ze Železného Brodu, který celý festival zahajuje.

JAROSLAV METELKA

REDITEL MĚSTSKÉHO MUZEA
V ÚPICI

Z novodobé revoluční historie města Úpice

Národně - osvobozenecký boj

Československá republika se nedožila 20 let své existence. Stala se obětí agresivní politiky hitlerovského Německa, zra- dy vládnoucích kruhů západních velmocí i kapitulací politiky čs. buržoazie. Lid českého severovýchodu byl odhodlán bojovat za každých okolností a svou vůli neustoupit německému fašismu projevilo občanstvo Úpice i v hodině poslední... Když čs. buržoazní vláda i prezident Beneš přijali dne 30. září druhé ultimátum, došlo ještě večer ve městě k živelné demonstraci. Zaznívala tehdy ulicemi města hesla „Nechceme brečet, chceme bránit“, „Proдали nám republiku, že se báli bolševiků“. Shromážděné davy si vymohly, že v časných hodinách ranních vyjela do Prahy deputace, aby na Hradě protestovala proti kapitulaci, aby se pokusila společně s delegacemi z ostatních měst zadržet ruku zra- dy.

Následujícího dne, 1. října dopoledne, se konal na náměstí protestní tábor, kterého se zúčastnili i svatoňovičtí havíři. Zvláště radikálně si zde počínali mladí lidé, avšak tábor byl projevem bezradnosti a bezmocnosti. Večer se vrátila deputace z Prahy. Přišla s nepořízenou, ale zůstávala naděje, že české Úpice zůstane součástí zmrzačeného Českosloven- ska.

Dne 8. října 1938 bylo okupováno nacistickou armádou krkonošské pohraničí. V poslední chvíli utíkaly stovky rodin českých hraničářů a německých

antifašistů do vnitrozemí. Úpice a její české obce v okolí se staly hraniční oblastí. Zabrány byly vrcholky Jestřebích hor a do záboru spadal i velký lesní komplex Království ke Dvoru Králové nad Labem.

Nastalo krátké období druhé republiky, během kterého se na Úpicku ustavila Národní strana práce, při níž se zorganizoval kádr lidí, který za tehdejších politicky stísněných poměrů sehrál pokrokovou roli.

Následujících šest let nacistické okupace bylo nejen obdobím nesmírného utrpení českého lidu, ale také obdobím národního odporu a odboje. V tomto národně-osvobozenecském hnutí se na Úpicku ukázalo několik charakteristických zna- ků.

Především se zde výrazně projevila rozhodující účast dělnické třídy ve formování protifašistických sil. Textilní závody v Úpici a svatoňovické doly se staly organizačními základnami hnutí odporu a přes citelné ztráty a oběti byly stále zdrojem nových odbojových sil. Další nespornou skutečností úpického odboje byla vedoucí úloha komunistické strany po celou dobu okupace. Největší rozmach a vliv získala ilegální KSČ na Úpicku v letech 1939—1940, kdy její ilegální buňky zasahovaly do všech závodů a obcí, kdy zde byly vydávány ile-

gální časopisy Pochodeň, Jiskra a Cíl, kdy se podzemní hnutí projevilo nejednou veřejnou akcí. V létě 1940 bylo vedení KSČ postiženo prvním zatýkáním, činnost strany byla podstatně ochromena, nikoliv však umlčena. Právě před příchodem nového říšského protektora R. Heydricha v r. 1941 došlo na náhodském okrese, k němuž Úpice za války patřila, k několika sabotážím, ke konci srpna k hladovým nepokojům a dne 1. 9. 1941 k protestní stávkě v Oberländerově tkalcovně a sychrovské přádelně. Tehdy došlo k zatčení 29 rukojmí v Úpici a koncem září k zatčení 23 komunistů, kteří všichni bez soudu skončili v koncentračním táboře Mauthausenu. Mimořádný vliv pro celý národně-osvobozenecký boj na Úpicku mělo zapojení mladé generace, která se bezvýhradně hlásila ke komunismu. Z jejich řad byly také velké oběti.

Vedle komunistického odboje se v Podkrkonoší projevila i vliv sokolské podzemní organizace, a to především v souvislosti s atentátem na R. Heydricha. Radiotelegrafista Jiří Potůček z výsadku „Silver A“ našel svůj poslední asyl právě v hornickém Bohdašíně. Za poskytnutí podpory a přístřeší tomuto radiotelegrafistovi zaplatilo živo- ty 17 vlastenců.

Protože se Úpice nezdála nacistickým okupantům bezpečným zázemím, bylo sem přemístěno výcvikové středisko SS. Posádka mladých esesmanů zabrala školu na Lánech a svou přítomností měla decimovat jakýkoliv místní odpor. Městské zastupitelstvo bylo 5. 11. 1942 rozpuštěno a do české Úpice dosazen nacistický komisař. Továrny někdejších židovských průmyslníků se dostaly do německé správy a vlastnictví nacistických generálů. Židovské rodiny byly vystěhovány a jejich pout skončila ve vyhla- zovacích táborech.

Přes všechny teror nebyl odpor a odboj umrtven. K novému pokusu o obnovení ilegální komunistické činnosti došlo v roce 1943. Vše skončilo novým zatýkáním na dolech. V červnu téhož roku byli zatčeni někteří bývalí příslušníci Národní gardy v Úpici a skončili vesměs na popravišti. K nové aktivizaci odboje došlo v polo- vině roku 1944 v celých severo- východních Čechách, včetně Ú- picka v souvislosti s působením čs. výsadku „Barium“. Také tento odboj byl gestapem na podzim 1944 zachycen a likvi- dován. Nicméně nacistické Ně- mecko již svůj boj prohrálo. Východní fronta se nezadržitel- ně přibližovala a na jaře 1944 byla konečně otevřena druhá fronta v západní Evropě. Dny okupantů byly sečteny.

Další z patronátních závodů

JUTA, n. p., závod ÚPICE

Od založení závodu v roce 1851, kdy byla zahájena výroba v přádelně lnu a později v roce 1883 i výroba jutařská, prošel závod rozsáhlým vývojem. Byl několikrát přestavován a rozšiřován. Největšího rozvoje dosáhl po osvobození Československa v roce 1945.

Kapitalisté a němečtí okupanti zanechali závod ve špatném stavu. Strojní zařízení bylo zastaralé a sociální zařízení na závodě prakticky neexistovalo. Zvláště stará přádelna lnu se svými mokřými sály byla známá špatným pracovním prostředím. Proto také hned v prvních letech po osvobození bylo vybudováno rozsáhlé sociální zařízení v přádelně lnu a dopřádací sály byly vybaveny moderním odmlžovacím zařízením s výměnou čerstvého vzduchu. Postupně docházelo k modernizaci strojového parku. Byla postavena i nová přádelna juty. V současné době přechází na zpracování chemických materiálů a výrobu z těchto surovin. Stará tradice jutových obalovin se mění a jsou používány výrobky z polypropylenu. V závodě se vyrábí i stříkaný materiál z polyethylenu a koberce z chemic-

kých materiálů. V provozovně Adamov jsou nové stroje na výrobu pytlů z fólií, které se vyrábějí rovněž z polyethylenu. Tato pletárna je v jutařském sektoru jednou z nejmodernějších i v RVHP. Z uvedeného je patrné, že klasická výroba a zpracování jutových surovin je postupně vytlačováno a že závod se modernizuje a přechází na progresivní chemickou technologii. Výroba přináší tuzemskému i zahraničnímu trhu stále více tak potřebných výrobků. Exportuje se přímo na západní trhy a nepřímě i do socialistických států.

S plánovanými úkoly se závod dobře vyrovnává také za pomoci rozvinuté socialistické soutěže. Zájem všech zaměstnanců závodu je pracovat co nejproduktivněji a přispět tak k dalšímu rozvoji našeho národního hospodářství.

TEXLEN, n. p., závod ÚPICE

Patří mezi největší závody národního podniku Textlen a se svými čtyřmi provozovny zajišťuje pro spotřebitele široký sortiment výrobků. Mezi dnes nejdůležitější patří tkaniny pro výrobu stanů, dále matracovina a dekorační tkaniny. Část celé výroby je určena pro export, část pro zpracovatelský průmysl a potřeby spotřebitelů. Heslo „KAŽDÝ DEN SLOUŽÍ LEN“ je skutečností, kterou si ani mnohdy neuvědomujeme.

Celý závod prodělal v jednotlivých obdobích řadu změn nejen ve výrobě, ale i v přestavbě - v rozsahu a podle směrů stanovených plánem rozvoje, kolektivními smlouvami a v neposlední řadě i podle plánů investičních. Nelze vypočítávat a zabývat se všemi předpokládanými změnami a úkoly, které v oblasti investic známe. Pravdou však je, že na každém provozu závodu se buduje a staví. Mezi nejdůležitější akce, které závod v letošním roce uskuteční je vylepšení strojového zařízení v provozovně 211, organizační změny v čístečně a v provozovně 214 a zlepšení pracovního prostředí na provozu 213, kde se zavádí nová klimatizace.

Uvedenými opatřeními zabezpečuje vedení závodu společně s odborovou organizací sociální program, jehož realizace postupně zlepšuje pracovní prostředí a je přínosem pro dlouhodobou péči o každého pracovníka.

Úkoly letošního roku jsou v kvalitativních ukazatelích plánu nesmírně náročné. Jak ukazují dosavadní výsledky, lze předpokládat, že budou úspěšně splněny. Zejména přínosy kolektivů soutěžících o titul BSP jsou v mnoha případech významné při plnění těchto náročných úkolů. Socialistická soutěž pomáhá překonávat i zdánlivě nepřekonatelné překážky.

Účastníky divadelního festivalu „ÚPICE 74“ přivítáme v závodě takovém, jaký je - v rozestaveném. Ale i přesto věříme, že se jim u nás bude líbit a do Úpice se budou rádi vracet.

ZPRAVODAJ ÚPICE 74, vydává organizační výbor festivalu „Úpice 74“. Odpovědný redaktor: M. Červínková, redaktor: E. Kulťová. — Vydáno se souhlasem odboru kultury ONV

Tvorbu naší nejmladší generace zastupuje inscenace kterou, uvidíme ve středu 24. dubna - (Daň zraní).

VYZNÁNÍ

V ZÁPRAVĚ ČINOHERNÍCH PŘEDSTAVENÍ, KTEROU ÚPICE VE SVÉ HISTORII ROZHODNĚ NEPAMATUJE, JSME TAK TROCHU ZAPOMNELI NA JEDNU NAŠI DOBROU ZNÁMOU, KTERÁ S NÁMI PROŽILA DOBRÉ I ZLÉ ČASY ÚPICKÉHO DIVADLA, KTERÁ JE S NÁMI STÁLE, I KDYŽ DNES UŽ TROCHU POZBYLA SVÉHO DRÍVĚJŠÍHO LESKU, VÝZNAMU I VLIVU.

Jsi půvabná, ať se k nám vracíš s rozkvetlým jarem, nebo zlatem padajících listů, závojem mlh či s vločkou třeptícího se sněhu.

Zníš radostí, i když máš v úvodu svého vstupu předznamování několika křížků.

Jsi melodická a bohatě odměňuješ své ctitele, pro které máš v zásobě vždy dary v rytmu po kterém touží.

Jsi vlídná ke každému, ke všem a dovedeš po dobu své návštěvy vytvořit prostředí pohody a úsměvnosti.

Jsi spravedlivá. Nikdy nedovolíš, aby nesváry mezi lidmi převládaly a přeješ vždy dobrému lidskému citu.

Jsi lehounká jako obláček, který stoupá po nezkaleném nebi ke slunci a svoji lehkost přenášíš po jeho paprscích na nás.

Jsi plná porozumění pro lidskou duši a nebráníš, aby každý v tvé přítomnosti projevil své nitro jásavým smíchem nebo dokonce i hlasitým pobroukáváním tvého doprovodu. Nepovažuješ to nikdy za společenský prohřešek.

Máš v zásobě vždy něco, čím překvapíš každého, kdo tě sleduje.

Jsi věčně mladá, i když se k nám vracíš třeba po padesáti letech. Ani vráska nepřibyla na tvé rozesmáté líci.

Přes všechny půvaby, živost a rytmus si každý u tebe odpočine.

Přeješ lásce a rozdávatš ji plnými hrstěmi.

Jsi milující i věčně milovaná - NAŠE OPERETO!